KATOWICE
dla odmiany

R A P O R T

Z BADANIA ANKIETOWEGO W RAMACH KONSULTACJI SPOŁECZNYCH WS. SPOSOBÓW ZAGOSPODAROWANIA NOWEGO PARKU PRZY STAWIE U ZBIEGU UL. BRYNOWSKIEJ I LIGOCKIEJ

Spis treści:

Informacje ogólne 2
Wyniki badania 3
Wnioski 12

Opracował:
Wydział Komunikacji Społecznej UMK
konsultacje@katowice.eu

Informacje ogólne

1. Cel badania:

Badanie diagnostyczne za pośrednictwem ankiety stanowi I etap konsultacji społecznych dotyczących utworzenia nowego parku u zbiegu ul. Brynowskiej i Ligockiej. Głównym celem jest zebranie propozycji, opinii i uwag mieszkańców ws. sposobów zagospodarowania nowego parku przy stawie u zbiegu ul. Brynowskiej i Ligockiej, zlokalizowanego na styku dwóch dzielnic, tj. Załęskiej Hałdy – Brynowa część zachodnia oraz Brynowa część wschodnia – Osiedla Zgrzebnioka.

2. Odpowiedzialny za przygotowanie i prowadzenie badań:

Wydział Komunikacji Społecznej Urzędu Miasta Katowice.

3. Termin badania:

25 kwietnia - 11 maja 2025 r.

4. Akcja informacyjna:

Informacje o możliwości uczestnictwa w badaniu ankietowym zostały rozpowszechnione za pośrednictwem następujących kanałów informacyjnych:

- Biuletyn Informacji Publicznej UMK;
- Aktualności na stronie katowice.eu, katowice.eu/konsultacje;
- Biuletyn informacyjny dla dziennikarzy;
- Biuletyn informacyjny dla mieszkańców;
- Facebook – oficjalny profil miasta;
- Plakaty dystrybuowane w dzielnicy.

5. Miejsca i formy badania ankietowego:

- **Badanie w formie online:**

Portal internetowy katowice.eu.

Badanie zostało przeprowadzone przy wykorzystaniu elektronicznego formularza do samodzielnego wypełnienia.

- **Badanie w formie papierowej:**

Wersje papierowe ankiety były dostępne w dzielnicowych filiach Miejskiej Biblioteki Publicznej przy ul. Grzyśki 19a i Brynowskiej 53a, w których również znajdowały się oznaczone urny do zbierania formularzy.

6. Sposób przeprowadzenia badania:

Anonimowe badanie zostało przeprowadzone metodą kwestionariuszową. Respondenci mogli wyrazić opinie na temat możliwych sposobów zagospodarowania nowego parku przy stawie u zbiegu ul. Brynowskiej i Ligockiej. Zadaniem ankietowanych było przedstawienie pożądanych przez nich zmian, które mogłyby znaleźć odzwierciedlenie w sformułowanych przez Zakład Zieleni Miejskiej w Katowicach wytycznych niezbędnych do przygotowania projektu zagospodarowania tej przestrzeni. Kwestionariusz ankietowy złożony był z 8 pytań merytorycznych oraz części metryczkowej, dotyczącej wieku respondentów oraz ulicy zamieszkania. 4 pytania miały charakter zamknięty (zarówno jedno- jak i wielokrotnego wyboru), w tym 2 pytania miały również opcjonalną możliwość wskazania indywidualnych, innych niż wymienione odpowiedzi. Pozostałe 4 pytania miały charakter otwarty.

Wyniki badań

Z internetowej formy wypełnienia ankiety skorzystało 199 osób. Natomiast ankieta papierowa wypełniona została 27 razy. Łącznie do Urzędu Miasta Katowice – za pośrednictwem tradycyjnej, jak i elektronicznej formy wyrażenia opinii – w okresie trwania badania ankietowego zostało przekazanych 226 formularzy.

12 ankiet zostało wypełnionych przez respondentów spoza dzielnicy, w jednej ankiecie nie została wypełniona część metryczkowa dotycząca miejsca zamieszkania respondenta (chociaż obligatoryjne należało wskazać jedynie nazwę ulicy, bez podawania danych takich jak numer domu czy mieszkania), w jednej ankiecie nie wypełniono części metryczkowej dotyczącej przedziału wiekowego, w jednej ankiecie natomiast respondent zaznaczył wszystkie dostępne przedziały wiekowe.

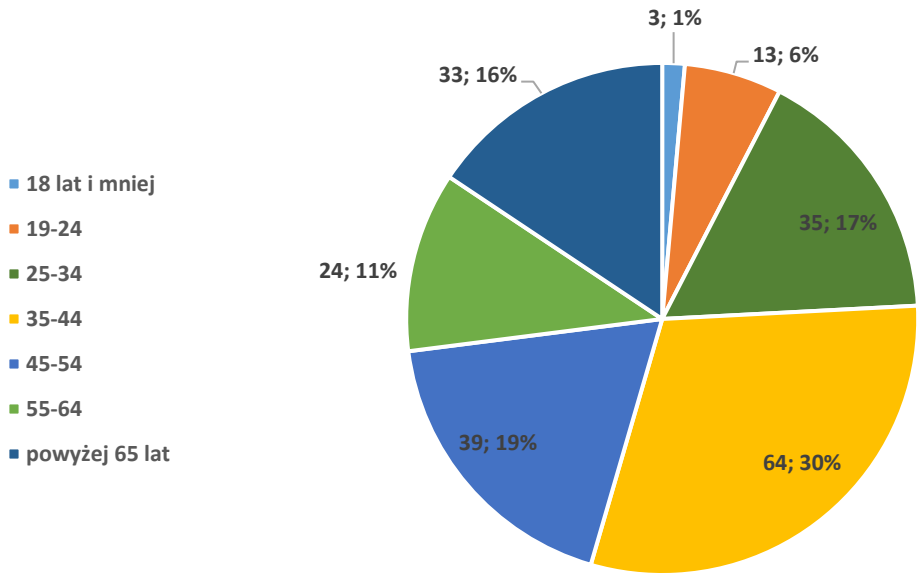
W toku weryfikacji prawidłowości danych ujętych w ankietach za ważne uznano 211 formularzy, czyli 191 ankiet online oraz 20 ankiet papierowych, wypełnionych przez mieszkańców dzielnic Załęska Hałda - Brynów część zachodnia oraz Brynów część wschodnia – Os. Zgrzebnioka.

Wśród 7 grup wiekowych największą reprezentację stanowiły osoby w przedziale 35-44 lat (30 proc.). Badani z przedziału wiekowego 45-54 stanowili 19 proc. ogółu respondentów, będąc drugą pod

względem ilościowym grupą wiekową uczestniczącą w konsultacjach. Trzecie miejsce przypada osobom w przedziale wiekowym 25-34 lat, w tym przypadku 35 respondentów stanowiło ok. 17 proc. badanej populacji, niemniej jednak było ich niemal dwukrotnie mniej niż respondentów w wieku 35-44 lata. Dwie najmłodsze grupy wiekowe, tj. 18 lat i mniej oraz 19-24 lata, miały najmniejszą liczbę reprezentantów uczestniczących w I etapie konsultacji społecznych. Szczegółowy podział respondentów wg wieku prezentują poniższa tabela.

Podział wiekowy respondentów

Odpowiedź	Liczba odpowiedzi (N=211)	Udział %
18 lat i mniej	3	1%
19-24	13	6%
25-34	35	17%
35-44	64	30%
45-54	39	19%
55-64	24	11%
powyżej 65 lat	33	16%

Ankietę otwiera **pytanie o znajomość terenu przy stawie** u zbiegu ulic Ligockiej i Brynowskiej. Analizując odpowiedzi należy zauważyć, że zdecydowana większość respondentów (ok. 92%) zna teren poddany konsultacjom. 16 respondentów deklarujących nieznajomość tego terenu poproszono o pominięcie czterech kolejnych pytań oraz przejście do pytania nr 6. Zestawienie odpowiedzi prezentuje poniższa tabela.

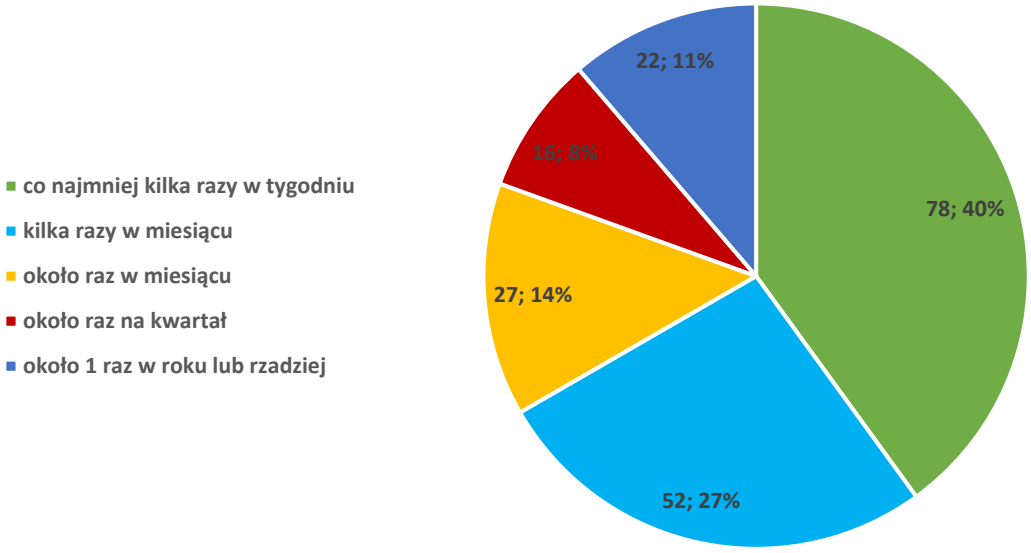
Pyt. 1. Czy zna Pan(i) teren przy stawie u zbiegu ulic Ligockiej i Brynowskiej?

Odpowiedź	Liczba odpowiedzi (N=211)	Udział %
tak	195	92%
nie	16	8%

W drugim pytaniu respondentów poproszono o **wskazanie częstotliwości przebywania na konsultowanym terenie**. Przekrój udzielonych odpowiedzi skłania do wniosku, że większość respondentów regularnie przebywa na terenie przy stawie u zbiegu ul. Ligockiej i Brynowskiej - łącznie ok. 62 proc. uczestników badania wskazało odpowiedzi bardzo często (co najmniej kilka razy w tygodniu) lub często (kilka razy w miesiącu). Największa częstotliwość wizyt przypada co najmniej kilka razy w tygodniu - taką odpowiedź wybrało 37 proc. respondentów. Wizyty co najmniej kilka razy w miesiącu deklaruje 25 proc. respondentów. Ok. 21 proc. ankietowanych zadeklarowało, że odwiedza konsultowany teren rzadko i bardzo rzadko (około raz w miesiącu oraz około raz na kwartał). Incydentalne wizyty – około raz w ciągu roku lub rzadziej wskazało 10 proc. respondentów.

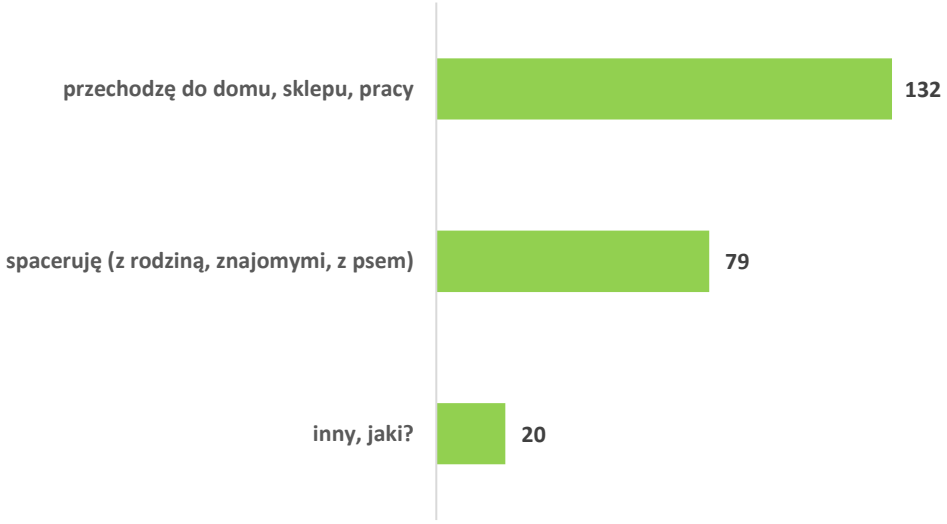
Pyt. 2. Jak często przebywa Pan(i) na terenie przy stawie u zbiegu ul. Ligockiej i Brynowskiej?

Odpowiedź	Liczba odpowiedzi (N=195)	Udział %
co najmniej kilka razy w tygodniu	78	40%
kilka razy w miesiącu	52	27%
około raz w miesiącu	27	14%
około raz na kwartał	16	8%
około 1 raz w ciągu roku lub rzadziej	22	11%

W kolejnym pytaniu o charakterze diagnostycznym respondenci zostali poproszeni o **przedstawienie powodów, dla których odwiedzają teren przy stawie** u zbiegu ulic Ligockiej i Brynowskiej. Badani mogli wybrać więcej niż jedną opcję, mieli również możliwość przedstawienia indywidualnych powodów, niewymienionych wśród dostępnych opcji wyboru. Na pytanie dot. celów przebywania w konsultowanej przestrzeni publicznej zdecydowana większość respondentów wskazała, że obszar ten spełnia rolę przedeptu. Takiej odpowiedzi udzieliło 132 ankietowanych. Teren z uwagi na położenie jest więc powszechnie traktowany jako przestrzeń, którą się mija w trakcie przechodzenia do szkoły, pracy, sklepu, na przystanek etc. Wykorzystanie tego miejsca do celów rekreacyjnych, tj. spacerów z rodziną, znajomymi czy psem wskazało 79 respondentów, 20 razy natomiast skorzystano z możliwości udzielenia własnej odpowiedzi. Ośmiu ankietowanych wskazało, że bywa w tej okolicy przejazdem (samochodem, autobusem oraz rowerem), jako cel wykorzystania konsultowanego obszaru trzykrotnie wskazano także aktywność fizyczną w formie biegania, dwóch respondentów wymieniło wędkowanie. Pojedyncze odpowiedzi dotyczyły niedostępności tej przestrzeni, przez co ankietowani z niej nie korzystają. Podkreślano również wartość naturalnego charakteru obszaru.

Pyt. 3. W jakim celu odwiedza Pan(i) ten teren?

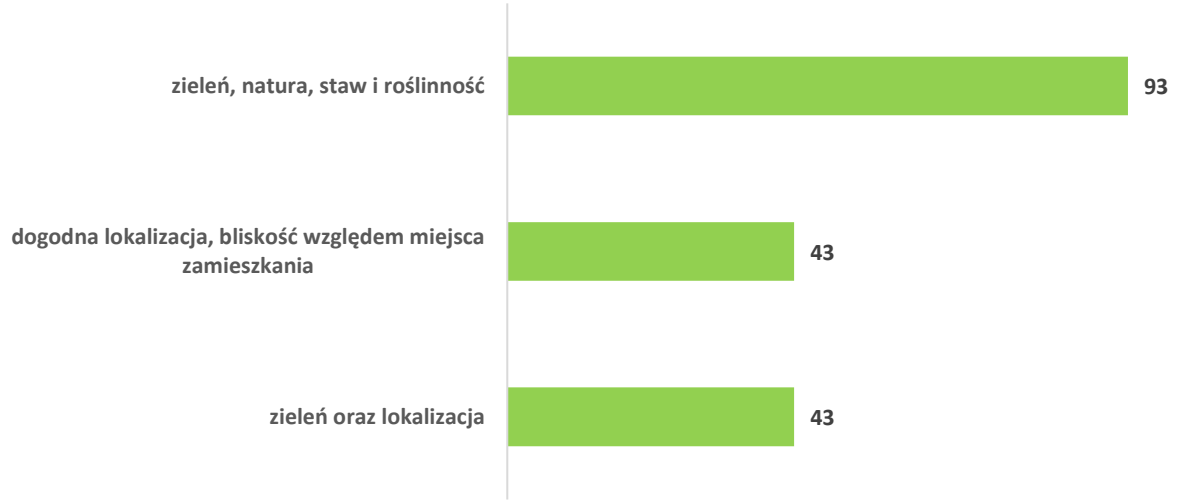

W czwartym pytaniu respondenci zostali poproszeni o **wymienienie najważniejszych dla nich zalet terenu** u zbiegu ul. Brynowskiej i Ligockiej. Celem tego pytania było zebranie możliwie jak największej wiedzy odnośnie elementów składowych obecnego zagospodarowania, tak by przy planowaniu nowego zagospodarowania nie wprowadzać elementów, które negatywnie wpłynęłyby na obecne walory tego miejsca, a także by zaprojektować tę przestrzeń w sposób, który owe atuty należycie wyeksponuje.

Na pierwszym miejscu uplasował się naturalny charakter tego obszaru - roślinność, natura, staw i fauna, a także idąca za tym spokój i cisza, które respondenci wskazali aż 93 razy. Na drugim miejscu mieszkańcy ujęli dogodną lokalizację w kontekście bliskości względem miejsca zamieszkania i przystanków komunikacji miejskiej – takie odpowiedzi padły 43 razy. Ex aequo ankietowani wytypowali połączenie dwóch wymienionych już zalet tego terenu, czyli zarówno zieleni, jak i lokalizacji. Te dwie cechy zdają się więc być najważniejsze na konsultowanym obszarze dla mieszkańców dzielnic Załęska Hałda – Brynów część zachodnia oraz Brynów część wschodnia – Osiedle Zgrzebnioka. Wśród pozostałych zalet respondenci dosyć często wymieniali również brak zabudowań na terenie przy stawie u zbiegu ul. Brynowskiej i Ligockiej, potencjał na miejsce rekreacyjne utrzymane w surowym, naturalnym wydaniu oraz położenie między dwiema ulicami o wysokim natężeniu ruchu.

Pyt. 4. Co uważa Pan(i) za najważniejsze zalety tego terenu? *(proszę wymienić max. 3 cechy/ elementy)*

Odpowiedź	Liczba odpowiedzi (N=195)	Udział %
zieleń, natura, staw i roślinność	93	48%
dogodna lokalizacja, bliskość względem miejsca zamieszkania	43	22%
zieleń oraz lokalizacja	43	22%

Pytanie piąte dotyczyło z kolei **najsłabszych elementów konsultowanego terenu**. Wśród respondentów zdecydowanie przeważa opinia, że do tego kryterium należą: brak zagospodarowania terenu wraz z jego nieuporządkowaniem, zaniedbaniem i wynikająca z tego niedostępność (ankietowani zwracali uwagę na strome, niebezpieczne zejścia wokół stawu), wizualny stan pobliskich garaży, zaśmiecenie terenu, brak oświetlenia, ścieżek spacerowych i elementów małej infrastruktury jak kosze na śmieci, ławki; sąsiedztwo ruchliwych ulic (co warto zauważyć, dla sporej grupy cecha ta stanowiła zaletę). Kilku ankietowanych zwróciło również uwagę na brak dostępnego parkingu.

W pytaniu 6 mieszkańcy dzielnic Załęska Hałda – Brynów część zachodnia oraz Brynów część wschodnia – Osiedle Zgrzebnioka zostali poproszeni o **wskazanie najważniejszej**, ich zdaniem, **funkcji nowego parku**. Badani mogli wybrać jedną opcję, mieli również możliwość zaproponowania innych przeznaczeń, niewymienionych wśród dostępnych opcji wyboru. Zdecydowana większość, bo aż 66 proc. respondentów jest zdania, że nowy park u zbiegu ul. Brynowskiej i Ligockiej powinien pełnić rolę głównie wypoczynkowo-rekreacyjną. Co piąty ankietowany za najważniejszą funkcję tego terenu uznał

ekologiczną oraz ochronną dla środowiska i przyrody. 11 proc. badanych uważa, że obszar ten powinien spełniać rolę estetyczną, dekoracyjną. Pozostałe odpowiedzi, umożliwiające przedstawienie własnych propozycji, stanowiły rozwinięcie oraz połączenie dostępnych do wyboru opcji, jak wypoczynkowo-ochronna dla środowiska i przyrody czy ekologiczna z elementami rekreacyjnymi lub wszystkie wymienione.

Pyt. 6. Jaka według Pana(i) powinna być najważniejsza funkcja nowego parku? *(można wybrać 1 odpowiedź)*

Odpowiedź	Liczba odpowiedzi (N=211)	Udział %
wypoczynkowo-rekreacyjna	139	66%
ekologiczna oraz ochronna dla środowiska i przyrody	44	21%
estetyczna, dekoracyjna	24	11%
inna, jaka?	4	2%

Pytanie siódme miało na celu ustalenie, **jakich elementów wyposażenia/zagospodarowania oczekują mieszkańcy** dzielnic Załęska Hałda – Brynów część zachodnia oraz Brynów część wschodnia – Osiedle Zgrzebnioka. Respondenci wskazali następujące elementy zagospodarowania tego terenu:

Ławki

Ławki zostały wymienione przez respondentów aż 159 razy. Poza ławkami, ankietowani wymieniali też leżaki, leżanki, hamaki, czterokrotnie wymieniono altanki i pojedyncze głosy za przestrzeniami piknikowymi oraz umożliwiającymi rozłożenia koców.

Ścieżki

Drugą, najczęściej padającą odpowiedzią nt. zagospodarowania terenu okazały się ścieżki. Odpowiedzi takiej udzielono 101 razy. Jednostkowo mieszkańcy wskazywali materiał, z którego ścieżki miałyby powstać – przeważały głosy nt. naturalnych rozwiązań, pojawiły się także odpowiedzi dot. asfaltowego wykonania ścieżek, dzięki czemu można by je wykorzystać również do jazdy na rolkach. Poza typowymi ścieżkami rekreacyjnymi, respondenci wskazywali też m.in. ścieżki edukacyjne wokół stawu, ścieżki edukacyjno-przyrodnicze czy sensoryczne.

Kosze na śmieci

Kolejny, oczekiwany przez ankietowanych element małej infrastruktury stanowią kosze na śmieci. Konieczność ich instalacji wskazano 38 razy. Wielokrotnie zwracano także uwagę na aktualne zaśmiecenie konsultowanego terenu.

Oświetlenie

47 razy podnoszono kwestię konieczności doświetlenia tego terenu, zwłaszcza w obrębie planowanych ścieżek.

Natura – flora i fauna

Ex aequo z oświetleniem, respondenci wskazali zieleń, naturę i zwierzęta egzystujące na terenie przy stawie u zbiegu ul. Brynowskiej i Ligockiej. Pojawiły się propozycje nowych nasadzeń, postulaty dotyczące zakazu wycinania drzew. Wymieniono elementy przyjazne dzikiemu ptactwu, utrzymanie naturalnego charakteru tego terenu, domki dla owadów i jeży, łąki kwietne, klomby kwiatowe, informacje o florze, faunie i historii tego miejsca, oczyszczenie czy rewitalizacja zbiornika wodnego. Wśród ankietowanych przeważa opinia, aby utrzymać naturalny klimat tego miejsca z funkcją rekreacyjną i wypoczynkową.

Plac zabaw

41 odpowiedzi sugeruje potrzebę stworzenia placu zabaw na konsultowanym terenie. Co jednak warto zauważyć, jedna odpowiedź również wyraża potrzebę stworzenia bezpiecznej przestrzeni dla dzieci, niekoniecznie jednak w formie placu zabaw, gdyż takowy znajduje się po drugiej stronie ulicy. Dwie odpowiedzi z kolei stanowią zdecydowany przeciw względem budowy placu zabaw.

Ścieżki rowerowe

Oprócz ścieżek spacerowych, mieszkańcy trzydzieści razy wskazali potrzebę budowy ścieżek rowerowych. Padły propozycje zarówno ścieżki rowerowej zlokalizowanej na tym terenie oraz wzdłuż ul. Ligockiej, przy ul. Brynowskiej; proponowano również przedłużenie już powstałej ścieżki rowerowej, łączącej konsultowany teren z Parkiem Kościuszki. Respondenci kilkukrotnie zasugerowali ponadto budowę stacji metrorowerów.

Pomost

22 razy padły odpowiedzi dot. budowy pomostu na stawie. Część odpowiedzi sugerowało chęć wykorzystania pomostu do celów stricte wypoczynkowych, mieszkańcy są także zainteresowani połowem ryb.

Siłownia zewnętrzna

Na konsultowanym terenie 20 razy wskazano chęć stworzenia siłowni zewnętrznej.

Inne

Pozostałymi, wskazywanymi przez respondentów proponowanymi elementami zagospodarowania tej przestrzeni są:

- tężnia solankowa, wytypowana przez trzynastu mieszkańców;
- mała gastronomia, jak kawiarnia czy lodziarnia, wskazana przez 11 ankietowanych;
- wybieg dla psów wraz z elementami małej infrastruktury, jak kosze na psie odchody czy toaleta dla psów – 10 wskazań;
- rolkostrada – osiem wskazań;
- przestrzeń do grillowania – 7 wskazań;
- monitoring – pięć wskazań;
- toaleta – 5 wskazań (padały propozycje zarówno stałych toalet jak i przenośnych, typu toi toi);
- fontanna – pięć wskazań;
- tablice informacyjne, edukacyjne, interaktywne tablice ekologiczne – 5 wskazań;
- pojedyncze wskazania dot. pozostałych urządzeń do ćwiczeń i sprzętu rekreacyjnego, jak rowerki wodne, kajaki, stół do ping ponga, SUP, korty tenisowe, przestrzeń do siatkówki plażowej;
- pojedyncze wskazania nt. stworzenia plaży, kąpieliska – tu należy zaznaczyć podzielone zdania, respondenci wskazywali także na istotę naturalnego charakteru tej przestrzeni oraz chęć pozostawienia zbiornika zwierzętom, bez opcji kąpieliska.

Taki rozkład głosów świadczy o tym, że preferencje respondentów w odniesieniu do zagospodarowania konsultowanego obszaru koncentrują się wokół jego podstawowych funkcji i najważniejszych elementów, do których zaliczamy podstawową infrastrukturę, zieleń urządzoną oraz elementy małej architektury przy jednoczesnym zachowaniu jego naturalnego charakteru.

Pytanie ósme stanowiło dodatkową przestrzeń na podniesienie tematów nieuwzględnionych w poprzednich pytaniach. Po raz kolejny wśród mieszkańców wybrzmiała kwestia uporządkowania tej przestrzeni tj. posprzątania terenu, który jest regularnie zaśmiecany przez użytkowników okolicznych garaży. Mieszkańcy zwracają uwagę, że teren jest zaniedbany i wymaga gruntownej modernizacji – nowe ławki, latarnie czy budowana alejek, których obecnie brak i nie ma możliwości spaceru na tym terenie. Kilku mieszkańców wspomniało o budowie ścieżek rowerowych. Respondenci zwrócili również

uwagę na konieczność większej dbałości o zieleń, a przede wszystkim uzupełnienie jej tj. dosadzenie nowych krzewów, kwiatów czy też drzew, ale również uprządkowanie istniejącego drzewostanu. Ważne jest jednak dla mieszkańców, aby teren był jak najbardziej naturalny. Kilka osób wskazało na potrzebę stworzenia parkingu w okolicy konsultowanego terenu. W pytaniu o dodatkowe spostrzeżenia pojawiała się również uwaga dotycząca jak najszybszej realizacji inwestycji.

Wnioski

- Ze względu na bliskość miejsca zamieszkania respondenci uczestniczący w badaniu są użytkownikami tego terenu, a większość z nich deklaruje wysoką częstotliwość wizyt w tej przestrzeni; łącznie 67 proc. respondentów (130 osób z 195) bardzo często (co najmniej kilka razy w tygodniu) lub często (kilka razy w miesiącu) przebywa na terenie przy stawie u zbiegu ul. Brynowskiej i Ligockiej.
- Jako nadrzędny cel wizyt na konsultowanym terenie respondenci wskazują przejście do pracy, domu czy sklepu. Takiej odpowiedzi udzieliło 132 ankietowanych.
- Zdecydowana większość mieszkańców biorąca udział w ankiecie jest zgodna, że najważniejszą zaletę tego miejsca stanowi zieleń, natura, staw oraz obecna roślinność. Na drugim miejscu uplasowała się dogodna lokalizacja i bliskość względem miejsca zamieszkania, ex aequo z połączeniem dwóch wyżej wymienionych aspektów.
- Niespełna 70% ankietowanych jest zgodna co do tego, że najważniejszą funkcję nowego parku przy stawie u zbiegu ul. Brynowskiej i Ligockiej powinien stanowić wypoczynek i rekreacja.
- Preferencje respondentów w odniesieniu do zagospodarowania tego terenu koncentrują się wokół podstawowych funkcji i najważniejszych elementów, do których zaliczamy infrastrukturę (ścieżki, alejki, dostosowanie do wózków i osób z niepełnosprawnościami oraz oświetlenie) a także elementy małej architektury (ławki, kosze itp.).
- Mieszkańcy wskazywali konieczność zabezpieczenia stromych obszarów zlokalizowanych wokół stawu.